

# WYMAGANIA EDUKACYJNE Z WIEDZY O SPOŁECZEŃSTWIE – KLASA 8

rok szkolny 2026/2027

| Zakres                                       | 2 – dopuszczająca                                                                                                                         | 3 – dostateczna                                                                                                                            | 4 – dobra                                                                                                                            | 5 – bardzo dobra                                                                                                                         | 6 – celująca                                                                                                                                     |
|----------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>I. Życie społeczne</b>                    | Rozpoznaje podstawowe pojęcia dotyczące społeczeństwa, rodziny, edukacji, pracy i ekonomii; wykonuje proste zadania z pomocą nauczyciela. | Rozumie podstawowe treści, podaje przykłady grup społecznych, zasad komunikacji, życia rodzinnego, edukacji, pracy i ekonomii na co dzień. | Poprawnie stosuje wiedzę, analizuje i porównuje informacje dotyczące życia społecznego oraz samodzielnie rozwiązuje typowe problemy. | Swobodnie analizuje złożone sytuacje społeczne, formułuje wnioski, uzasadnia stanowisko i aktywnie uczestniczy w dyskusjach.             | Twórczo łączy informacje z różnych źródeł, proponuje rozwiązania problemów społecznych i trafnie argumentuje.                                    |
| <b>II. Prawo i prawa człowieka</b>           | Rozpoznaje podstawowe prawa człowieka i pojęcia związane z odpowiedzialnością oraz bezpieczeństwem nieletnich.                            | Wyjaśnia podstawowe prawa człowieka, sposoby ich ochrony oraz zasady odpowiedzialności nieletnich wobec prawa.                             | Analizuje typowe sytuacje prawne, porównuje informacje i wyjaśnia zależności dotyczące praw człowieka i bezpieczeństwa.              | Samodzielnie analizuje przepisy i materiały źródłowe, formułuje wnioski i rzeczowo uzasadnia stanowisko.                                 | Twórczo wykorzystuje wiedzę prawną, łączy informacje z różnych źródeł i proponuje uzasadnione rozwiązania sytuacji problemowych.                 |
| <b>III. Społeczność lokalna i regionalna</b> | Rozpoznaje pojęcia: gmina, powiat, województwo i samorząd; zna podstawowe sposoby kontaktu obywatela z urzędem.                           | Wyjaśnia podstawowe zadania samorządu terytorialnego oraz podaje przykłady aktywności obywatelskiej.                                       | Porównuje zadania gminy, powiatu i województwa; samodzielnie rozwiązuje typowe zadania związane z urzędem i społecznością lokalną.   | Analizuje funkcjonowanie samorządu, uzasadnia znaczenie aktywności obywatelskiej i sprawnie korzysta ze źródeł.                          | Twórczo wykorzystuje wiedzę o samorządzie, proponuje działania obywatelskie i przygotowuje pogłębione projekty dotyczące społeczności lokalnej.  |
| <b>IV. Wspólnota narodowa</b>                | Rozpoznaje podstawowe pojęcia: naród, ojczyzna, obywatelstwo, patriotyzm, mniejszość i migracja.                                          | Wyjaśnia podstawowe pojęcia oraz podaje przykłady mniejszości narodowych i etnicznych oraz przyczyn migracji.                              | Analizuje i porównuje pojęcia obywatelstwa i narodowości, wyjaśnia znaczenie patriotyzmu oraz typowe przyczyny i skutki migracji.    | Samodzielnie analizuje złożone materiały dotyczące wspólnoty narodowej, formułuje wnioski i uzasadnia stanowisko.                        | Łączy informacje z różnych źródeł, wielostronnie analizuje problemy tożsamości, mniejszości i migracji oraz trafnie argumentuje.                 |
| <b>V. Państwo i demokracja</b>               | Rozpoznaje podstawowe instytucje państwa, Konstytucję, wybory, partie, organizacje społeczne i media.                                     | Wyjaśnia podstawowe zasady ustroju RP, zadania organów władzy oraz rolę wyborów, partii, mediów i opinii publicznej.                       | Poprawnie analizuje funkcjonowanie państwa demokratycznego, porównuje informacje i wyjaśnia zależności między instytucjami.          | Swobodnie posługuje się wiedzą o ustroju i demokracji, analizuje źródła, odróżnia fakty od opinii i rzeczowo argumentuje.                | Twórczo łączy informacje o państwie i demokracji, interpretuje złożone materiały oraz proponuje uzasadnione rozwiązania problemów obywatelskich. |
| <b>VI. Sprawy międzynarodowe</b>             | Rozpoznaje ONZ, NATO i Unię Europejską oraz podstawowe pojęcia związane z globalizacją i konfliktami.                                     | Wyjaśnia podstawowe cele współpracy międzynarodowej, rolę ONZ, NATO i UE oraz miejsce Polski w UE.                                         | Analizuje typowe problemy międzynarodowe, wyjaśnia zależności i skutki globalizacji oraz wybranych konfliktów.                       | Samodzielnie analizuje złożone materiały dotyczące organizacji międzynarodowych i problemów współczesnego świata oraz formułuje wnioski. | Twórczo wykorzystuje wiedzę, łączy różne źródła, przygotowuje pogłębione projekty i trafnie argumentuje w odniesieniu do problemów globalnych.   |

Zasada: ocena wyższa obejmuje wymagania przewidziane na oceny niższe. Ocenia się także samodzielność, poprawność merytoryczną, sposób rozumowania, argumentację, pracę ze źródłami, odróżnianie faktów od opinii oraz umiejętność stosowania wiedzy w sytuacjach życia codziennego.